

Ινστιτούτο Φιλοσοφικών Ερευνών

www.philosophical-research.org

Απόστολος Πιερρής

I.

Συναντήσεις Πατρών

21 Ιουλίου 2022

II.

Προαναγγελίες

I.

Συναντήσεις Πατρών

Επόμενη Εκδήλωση

Πέμπτη 21 Ιουλίου, 7.30 μ.μ., στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης, Αίθουσα Διαλέξεων, 2^{ος} όροφος, Πλατεία Γεωργίου Α'.

Θα συνεχίσουμε την συζήτηση για την παρούσα κατάσταση του κόσμου και για το άνυσμα της ιστορίας στην φάση που διανύουμε, βάσει της ανάλυσης των βασικών δομών της ανθρώπινης ύπαρξης, όπως εκφράστηκαν καθαρά στις τρεις κοσμοϊστορικές επαναστάσεις της ανθρώπινης πορείας προς το «τέλος». Γιατί έτσι μόνο κατανοούμε ουσιαστικά τί συμβαίνει, από πού προέρχεται αυτό που συμβαίνει, και πού θα καταλήξει αυτό που συμβαίνει.

Ο αιώνιος πρωτόβηξ άναξ του κάλλους, αδιάφορος για τον χρόνο, γνωρίζει τα μυστικά του χρόνου.

... ὦ ἄνα, κύριον ὅς πάντων τέλος

οἶσθα καὶ πάσας κελεύθους·

ὅσσα τε χθὼν ἡρινὰ φύλλ' ἀναπέμπει, χῶπόσαι

έν θαλάσῃ καὶ ποταμοῖς ψάμαθοι

κύμασιν ριπαῖς τ' ἀνέμων κλονέονται,

χῶτι μέλει, χῶπόθεν

ἔσσεται εὖ καθορᾶς.

Πίνδαρος, Πύθιονικάι, IX, 44-9

Και εμείς της αγέλης του ανέμελου και ατάσθαλου νεαρώδους θεού, «αμεριμναίοι» για τις ανάγκες του χρόνου, ξέρουμε το νόημα της έγχρονης ύπαρξης, και το «τέλος» της, και άρα τους μηχανισμούς των α-τελειών της, αφοσιωμένοι σε εκείνο, αδιαφορώντας για αυτούς.

Στην διαπραγμάτευση θα διακρίνω και συγκρίνω τις υποκείμενες φιλοσοφίες της ιστορίας στον Ηρόδοτο, τον Θουκυδίδη και τον Πολύβιο, αναλύοντας το θέμα που επέλεξαν για ιστόρηση και την μορφή της ιστόρησής τους. Θα προσθέσω από τους Λατίνους την ενδιαφέρουσα και σημαντική ιστορική διάγνωση του Velleius Paterculius. Και θα αντιπαραθέσω την καθαρή Άωρική θεώρηση του βίου του ανθρώπου, ατομικού και συλλογικού, στον χρόνο, όπως την διατρανώνει η λυρική ποίηση και το μέλος κατά την αλήθεια του πνεύματος – και όχι κατά την ατελή σοφία της «λογικής» του χρόνου.

Έτσι θα συνδεθώ και με το διαρκώς αναβαλλόμενο δεύτερο και τελικό μέρος των προγραμματικών μου εξαγγελιών, που το συνοψίζω στην τραγωδία της Αθήνας κατά την δόξα της.

Ο Απολλώνιος αμέριμνος αεί έφηβος γνωρίζει καλύτερα από όλους τους μοχθούντας της ύπαρξης την λογική της δουλείας στον χρόνο, και άρα ξέρει τους μηχανισμούς αποτελεσματικότητας και επιτυχίας στα χρονικά, αλλά δεν ενδιαφέρεται για τέτοιες πολυ-τέλειες. Γιατί ενός εστιν χρεία – του ενός «τέλους». Και τότε δεν υφίσταται τραγωδία.

Χαρακτηριστικό εστιακό σημείο: δεν ξέρουμε, εκτός από δυο τρεις μεγάλους για ευρύτερους λόγους, ούτε τα ονόματα νικητών ναυάρχων και στρατηγών στους θριάμβους της Σαλαμίνας και των Πλαταιών, αλλά γνωρίζουμε πολλά για τα αγόρια και τους νέους που νίκησαν στους ιερούς αθλητικούς αγώνες εκείνων των χρόνων. Ο Πίνδαρος επεξηγεί το γιατί: η τροπή της μάχης και η ροπή του πολέμου εξαρτάται από τον θεό, ενώ στην επιδεικνυόμενη τελειότητά του συμμετέχει ενεργά ο άνθρωπος καθότι θεούμενος.

Επαναλαμβάνω τροποποιώντας την θεματική των τελευταίων συναντήσεών μας:

Ο Θάνατος της Δύσης και το «Τέλος» της Ιστορίας

Α' Μέρος

Ο Χειμώνας του Μεγάλου Ένιαυτού - και

Πού Πάει ο Κόσμος;

... iam regnat Apollo

Β' Μέρος

Τα Μυστήρια στην Δωρική και Αττικοδωρική Μορφή Συμβολισμού

*(Λακωνικά Ανάγλυφα, Πυραμιδοειδής Στήλη στο Μουσείο της Σπάρτης,
Διόσκουροι και Λελεγική Τριάδα – «Θρόνοι» Ludovisi και Boston)*

Η Τραγωδία της Αθήνας στον Χρυσούν Αιώνα –

Γιατί Έχασε στον Μεγάλο Πόλεμο;

*Δωρισμός και Δράμα στο Αττικό Κλασσικό «Θαύμα» / Δωρισμός και Μέλος στο
Λακωνικό Αρχαϊκό Κάλλος.*

Αισχύλος και Πίνδαρος

II.

Εξαγγελίες

Η τελευταία τακτική Συνάντηση της τρέχουσας περιόδου για τον Πάτρινό Κύκλο θα γίνει την Πέμπτη 28 Ιουλίου.

Η επόμενη τριλογική Συνάντηση της Σπάρτης θα πραγματοποιηθεί 29 Ιουλίου - 3 Αυγούστου.

Η δεύτερη Χωρολογική Συνάντηση αυτό το καλοκαίρι, μετά τους ΰελφους, θα συντελεστεί στο «Υπομόχλιο του Κλασσικού Έλληνισμού», στην Παρρασία της Αρκαδίας, την νευραλγική και αποκαλυπτική περιοχή περί το Λύκαιον όρος, τον Πέλοποννησιακό Όλυμπο, την «Ιερή των Αρκάδων Κορυφή», από Λουσίον μέχρι Νέδας, από Τόρτυνος μέχρι Φιγαλείας και από Λυκόσουρας μέχρι Αλίφειρας.

Η θεματική της εξερεύνησής μας στον τόπο της απόλυτης διαστρωμάτωσης των υπαρξιακών βιωμάτων του ανθρώπου στην φυσική και πολιτισμική φανέρωσή τους, υποδεικνύεται από τον οδηγό-τίτλο της Συνάντησης:

Η Ανακτορεία του Λύκου

Λυκόσουρα, Λύκαιον, Λύκειος -

Μεγάλες Θεές, Ζευς, Απόλλων

Από τα Εγκόλπια Άντρα και Τεμένη,

στον Φοβερό Βωμό της Κορυφής

και τελικά στο Θαύμα του Απόλλωνα, τον Ναό του Ικτίνου

Από τα Μυστήρια της Χθόνιας Γονιμότητας,

στην Ουράνια Δύναμη, την Κεραύνιο Βία,

και τελικά στο Φως του Κάλλους, τον Άνθό της Απο-κάλυψης.

Για τα εξαγγελόμενα θα κυκλοφορήσω ενδεικτικό σημείωμα την ερχόμενη εβδομάδα.